

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCXIV. ad annum CCCXLVI.

Parisiis, 1644

Kanones Tōn En Antiocheia Synelthontōn Agiōn ... Regvlae Antiocheni
Concilii Expositae Apvd Antiochiam In Encaeniis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15072

^a CONCILIVM
ANTIOCHENVM ^b PRIMVM,
^c SVB IVLIO PAPA I. CELEBRATVM.

ANNO
CHRISTI
340.

In quo ^d Ariani ^e Athanasium deposuerunt, atque ^f Gregorium
Cappadocem substituerunt.

ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΩΝ ΕΝ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑ
ΣΥΝΕΛΘΟΝΤΩΝ ΑΓΙΩΝ

καὶ μακαρίων πατέρων.

§ REGVLÆ ANTIOCHENI CONCILII
EXPOSITÆ APVD ANTIOCHIAM
IN ENCÆNIIS.

Ἡ ἀγία καὶ εἰρηνικώτατη συνέδος, ἡ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ συγκροτηθεῖσα ἐν Ἀντιο-
χείᾳ, ἧς ἐπιτοχίας Συρίας κοίτης, Φοινίκης, Παλαιστίνης, Ἀραβίας,
Μεσσοποταμίας, Κιλικίας, Ἰσωνείας, τοῖς κατ' ἐπιτοχίαν ὁμο-
ψύχοις καὶ ἀγίοις συλλειτουργοῖς, ἐν κυρίῳ χαίρειν.

Synodica
epistola
Antiochēni
Concilii.

*Sancta & pacifica Synodus in vnum congregata, his qui per sin-
gulas prouincias sunt, unanimibus sanctis confacerdotibus,
in Domino salutem.*

GRATIA & veritas Iesu Chri-
sti Domini & Saluatoris no-
stri, sanctam Antiochenam eccle-
siam visitans, & in vnum conne-
ctens per concordiam pacatissimi
Spiritus, multa quidem & alia
perfecit, in omnibus autem sug-
gerente sancto & pacifico Spiri-
tu, etiam hoc perfecit, vt quæ visa
sunt recte constitui, cum plurima
consideratione & iudicio, vna
omnibus nobis Antiochiæ ex di-
uerfis prouinciis in vnum colle-
ctis episcopis, in vestram notitiam
deferrentur. Credimus autem
gratiæ Domini, & sancto Spiritui
εἶπον ἐπαρχῶν, ὅτι πῶς ὑμετέραν γνώσιν ἀνυμνεύκαμεν, πεθεύσαν-
τες τῇ τοῦ Χριστοῦ χάριτι, καὶ πῶς τῆς εἰρηνικῆς ἀγίας πνεύματι, ὅτι

Η ΧΑΡΙΣ καὶ ἀλήθεια Ἰησοῦ
Χριστοῦ τοῦ κυρίου & σωτῆρος
ἡμῶν, ὅπου ἐφαιδύνη ἡ Ἀντιοχείαν
ἀγίαν ἐκκλησίαν, καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ σω-
ἀπίουσα μετ' ὁμοιοῦς, καὶ συμφω-
νίας, καὶ πνεύματος εἰρηνικοῦ· πολλὰ
μὲν καὶ ἄλλα κατώρθωσεν, ἐν πᾶσι
δὲ καὶ τῆτο κατὰ τοῦτο ἧς ὑποβο-
λῆς τοῦ ἀγίου καὶ εἰρηνικοῦ πνεύμα-
τος. Ἀ γὰρ καλῶς ἔχον ἔδωξεν,
μετ' ἑπιτοχίας, καὶ ὅπου κρι-
σεως ὁμοῦ πάντων ἡμῶν ἧς ὅπου
σκόπων κατὰ τὸ αὐτὸ συγκροτηθέν-
των ὅπου τῆς Ἀντιοχείας ἐν διαφό-
ροις ἐπαρχίαις, ὅτι πῶς ὑμετέραν γνώσιν ἀνυμνεύκαμεν, πεθεύσαν-
τες τῇ τοῦ Χριστοῦ χάριτι, καὶ πῶς τῆς εἰρηνικῆς ἀγίας πνεύματι, ὅτι

καὶ

ANNO
 CHRISTI
 341.

pacis, quod & ipsi conspirabitis nobiscum, tanquam in vna fuissetis virtute nobiscum & orationibus adnites, magis autem muniti, & in Spiritu sancto praesentes, iisdem ipsis quae definita sunt, consentientes, & ea quae visa sunt recta roborantes, cum consensu sancti Spiritus consignabit. Sunt autem praefiniti Canones ecclesiastici hi, qui infra sunt scripti, quos subter inserti promulgare episcopi.

καὶ αὐτοὶ συμπύσσητε, ὡς αὐτὸ δυνάμει συνόντες ἡμῖν, καὶ ταῖς ἀρχαῖς σωεργουῦντες, μᾶλλον ἢ ἡμεῖς ἡμῖν, καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι συμφυρόντες· τὰ αὐτὰ τε ἡμῖν συμφωνήσαντες ἐὼς ἐπισκόποι, καὶ τὰ ὀρθῶς δόξαντα ὁποσδήποτε ἄνθρωποι, καὶ βεβαιουῦντες τῇ τῷ ἁγίου πνεύματι συμφωνίᾳ. Εἰσὶ δὲ ὁμοῦς ἐκκλησιαστικοὶ κανόνες ὁμοῦς γένοι.

Prouinciæ Palæstinæ:
 Eusebius Gadarensis.

† Piperius Samofatenus,
 Theodorus Laodiceæ,
 Syricus Cyreticenfis.

Prouinciæ Phœnicix:
 Anatolius Emifenus,
 Aeneas Ptolemaidis,
 Magnus Damascenus.

Prouinciæ Ciliciæ:
 Macedonius Mopfuestiensis,
 Hefychius Alexandriæ minoris,

Prouinciæ Arabiæ Petrææ:
 Nicomachus Boftrorum,
 Cyrius Philadelphix.

Moyfes Castabala,
 Nicetas Flauidiadis;
 Narciffus † Irenopolis,

Prouinciæ Mefopotamiæ:
 Aetherius Edeffenus,
 Antiochus Rhesinatix,

† Tarcondimantus Agerates. † Neroni-
 dis,

Prouinciæ Syriæ Coeles:
 Archelaus Dolichenus,
 Alphius Apameæ,

Prouinciæ Ifauriæ:
 Agapius Seleuciæ,
 Theodorus Vafadenfis,

Baffus Zeugmatis,
 Mauricius Epiphaniæ,
 Petrus Gindarenfis,
 Paulus Neocæfarenfis,

Euftharius,
 Patricius,
 Alexander & ceteri ex prouinciis
 Palæstinæ, Phœnicix, Syriæ
 Coeles, Arabiæ, Mefopotamiæ,
 Ciliciæ, Ifauriæ: & hæc consti-
 tuerunt, quæ infra scripta sunt.

CANONES.

KANONES.

CANONES SYNODI ANTIQCHIX.

Gentiano Herueto Interprete.

OMNES qui audēt dissoluere decretum sanctæ & magnæ Synodi, quæ Nicææ coacta est in præsentia pietatis religiosissimi imperatoris Constantini de sanctæ trinitatis τῷ θεοφιλεστάτου βασιλέως Κωνσταντίνου, πρὸς τῆς ἁγίας Concil. Tom. 2.

ΠΑΝΤΑΣ τῶν ἐπιμένων παραλύει τῷ ὀρθῷ τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης συνόδου τῆς ἐν Νικαίᾳ συγκροτηθείσης ἐπὶ παρουσίᾳ αὐτοῦ τῆς ἁγίας Mmm m

ετο festo salutiferi paschatis, esse excommunicatos & ecclesia eiectos statuimus, si aduersus ea quæ recte decreta sunt contentiosius insistere perrexerint. Et hæc quidem de laicis dicta sint. Si quis autem eorum, qui præfunt ecclesiæ, episcopus, vel presbyter, vel diaconus, audebit post hoc decretum ad populorum subuersionem & ecclesiarum perturbationem seorsum agere, & pascha cum Iudeis peragere, sancta Synodus eum abhinc alienum esse ab ecclesia iudicauit, vt qui non sibi solum peccati, sed & multis exitii & subuersionis causa fuerit: & non solum eos a ministerio deponit, sed & eos qui audent iis communicare post depositionem. Depositos autem etiam externo honore priuari, cuius sanctus Canon & Dei sacerdotium fuit particeps.

II.

Omnes qui in ecclesiam ingrediuntur, & sacras scripturas audiunt, orationi autem cum populo non communicant, vel sanctam eucharistiæ participationem propter aliquam infolentiam auersantur, eos ab ecclesia expelli, donec postquam confessi fuerint, fructusque penitentiae ostenderit, & implorauerint, veniam assequi possint. Non licere autem communicare cum excommunicatis, neque in domibus conuenientes orare pro iis, qui in ecclesia non communicant: neque in alia ecclesia recipi, qui in alia ecclesia non conueniunt. Si quem autem ex episcopis, vel presbyteris, vel diaconis, vel quemuis ex Canone excommunicatis, communi-

εορτής τῆς σωτηρώδους πάσχα, ἀκοινωνήτοις καὶ ἀποβλήτοις ἐστὶ τῆς ἐκκλησίας, εἰ ἐπιμύθιον φιλονεικῶτον ἐνιστάμενοι πρὸς τὰ καλῶς δεδογμένα. καὶ ταῦτα εἰρήσῳ πρὸς τὸ λαϊκῶν. εἰ δὲ τις τῶν πρεσβυτέρων ἢ ἐκκλησιαστικῶν σκοπος, ἢ πρεσβυτέρου, ἢ διάκονου, μὴ ὄρον τῆτον πολυμήσεν ἐπὶ διαστροφῇ τῶν λαῶν, καὶ παραχρῆ τῶν ἐκκλησιῶν, ἰδιάζειν καὶ μὴ τῶν Ἰουδαίων ἐπιτελεῖν τὸ πάσχα. τῆτον ἡ ἀγία σύνοδος ἐντεῦθεν ἤδη ἀλλότερον ἔκρινεν τῆς ἐκκλησίας ὡς οὐ μόνον ἑαυτῶν ἀμάρτιας, ἀλλὰ πολλοῖς διαφθοραῖς καὶ διαστροφῆς γινόμενον αἴτιον. καὶ οὐ μόνον τῶν ποιούτων κατὰ τὴν λειτουργίας, ἀλλὰ καὶ τῶν πολυμῶντας τοῦτοις κοινωνεῖν μὴ τιμω κατὰ τὴν συνόδον. τῶν δὲ κατὰ τὴν συνόδον δοποσερεῖσθαι τῆς ἐξώθεν πηγῆς, ἧς ὁ ἀγιῶς κανὼν καὶ τὸ τῆς θεοῦ ἱερατεῖον μετέληφεν.

β.

Γάντας τῶν εἰσιόντας εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς θεοῦ, καὶ τῶν ἱερῶν γραφῶν ἀκούοντας, μὴ κοινωνοῦντας δὲ διχῆς ἄμα τῶν λαῶν, ἢ ἀποστροφῶν μὴ μετέληφεν τὸ διχαρείας κατὰ πᾶσα ἀταξίαν. τοῦτοις ἀποβλήτοις γίνεσθαι τῆς ἐκκλησίας, ἕως αὐτῶν ἰσομολογησάμενοι καὶ δεῖξαντες καρποὺς μετανοίας, καὶ παρακαλέσαντες, τυχὼν διωκτῶσι συγγνώμης. μὴ εἶναι δὲ κοινωνεῖν τοῖς ἀκοινωνήτοις, μηδὲ κατ' οἴκους σιωλεθόντας σιωλέσθαι τοῖς μὴ τῆς ἐκκλησίας σιωλεθμοῖς, μηδὲ ἐν ἑτέροις ἐκκλησίαις ὑποδέσθαι τῶν ἐν ἑτέροις ἐκκλησίαις μὴ σιωλεθμοῖς. εἰ δὲ φανεῖται τις τῶν ἐπισκόπων, πρεσβυτέρων, ἢ διακόνων, ἢ τις τῶν κανόνος, τοῖς ἀκοινωνήτοις κοινω-

ANNO CHRISTI 341

νάιν, καὶ ἄλλον ἀκοινώνητον ἔσθι, ὡς
ἀλλ' συγγέοντα (C) κανόνα τῆς ἐκκλη-
σίας.

γ.

Εἰ πρὸς πρεσβυτέρῳ, ἢ διάκονῳ,
ἢ ὅλως ἢ ἢ ἱερατικοῦ πρὸς κατὰ λι-
πὸν πλὴν ἑαυτοῦ παροικίῳ, εἰς ἑτέραν
ἀπέλθοι· ἔπειτα παντελῶς μεταστῆ,
διατελεῖν ἐν ἄλλῃ παροικίᾳ πειρα-
ται ὅτι πολλὰ χρόνα, μηκέτι λει-
τουργεῖν, εἰ μάλιστα καλοῦνται τῶ ἐ-
πισκόπῳ τῆς ἰδίας, καὶ ἐπανελθεῖν εἰς
παροικίῳ πλὴν ἑαυτοῦ παροικίῳ μὴ
ὑπακούοι· εἰ δὲ ἐν ὅτι μὲν τῆς ἀταξίας,
παντελῶς αὐτῷ καὶ καταρεῖσθαι τὴν λει-
τουργίαν, ὡς μηκέτι χώρου ἔχον ὁπο-
καταστάσεως. εἰ δὲ καταρεῖσθαι διὰ
ταύτων πλὴν αἰπῶν δέχεται ἑτέρῳ ἐ-
πίσκοπος, καὶ κείνον ὁπίπμιαν τυχε-
νῶν ὑπὸ κοινῆς συνόδου, ὡς παρα-
λύοντα τῶν δεσμοῖς τῶν ἐκκλησια-
στικῶν.

δ.

Εἰ πρὸς ὁπίσκοπος ὑπὸ συνόδου
καταρεῖσθαι, ἢ πρεσβυτέρῳ, ἢ διάκο-
νος ὑπὸ τῆς ἰδίας ὁπίσκοπου, τολμή-
σῃεν πρὸς ἀξίαν τῆς λειτουργίας, εἴτε
ὁ ὁπίσκοπος καὶ ἢ πρὸς ἀγνοῖαν συνή-
θειαν, εἴτε ὁ πρεσβυτέρῳ, εἴτε ὁ διά-
κονῳ· μηκέτι ὅσον ἔστι αὐτῶν, μηδὲ
ἐν ἑτέρα συνόδῳ ἐλπίδα ὁποκατα-
στάσεως, μήτε ὁπολογίας χώρου ἔ-
χον· ἀλλὰ δὲ τῶν κοινωνουῦντων αὐτῶν
πάντας ὁποβάλλεσθαι τῆς ἐκκλησίας,
καὶ μάλιστα εἰ μαθόντες πλὴν ὁπο-
φασιν πλὴν κατὰ τῆς παρερημῶν
ὅθεν ἐχθροῖς τολμήσαν αὐτοῖς κοι-
νωεῖν.

ε.

Εἰ πρὸς πρεσβυτέρῳ, ἢ διάκο-
Concil. Tom. 2.

care apparuerit, eum quoque
esse excommunicatum, vt qui
Canonem ecclesie confundat.

III.

Si quis presbyter, vel diaco-
nus, vel quis omnino ex sacer-
dotali ordine relicta sua paro-
chia in aliam abierit, deinde
omnino commigrans, in alia pa-
rochia longo tempore versari
conatur. ne amplius celebret,
maxime si proprio vocanti epi-
scopo vt in suam parochiam
redeat, exhortantique non pa-
reat. Si autem in insolentia (ἀ-
ταξία,) omnino perseverat, is
omnino a sacro ministerio de-
ponatur. Si autem eum, qui
propter hanc causam depositus
est, alius episcopus receperit, il-
le quoque a communi Synodo
punietur, vt qui ritus ecclesia-
sticos dissoluat.

IV.

Si quis episcopus a Synodo
depositus, vel presbyter, vel
diaconus a proprio episcopo,
sacrum celebrare ausus fuerit,
siue episcopus secundum præ-
cedentem consuetudinem, si-
ue presbyter, siue diaconus, nul-
lam amplius spem restitutionis
in alia Synodo, neque defensionis
locum ei habere liceat. Sed
& omnes qui ei communicant,
ex ecclesia eiiciantur, & ma-
xime si cum sententiam ad-
uersus prædictos prolatam di-
dicerint, eis communicare ausi
fuerint.

V.

Si quis presbyter vel diaco-
M m m m ij

nus proprio contempto episcopo, ab ecclesia seipsum segregauerit, & priuatim congregationem effecerit, & altare erexerit, & episcopo accersente non obedierit, nec velit ei parere nec morem gerere primo & secundo vocanti, is omnino deponatur, & non amplius curationem assequi, nec suum possit honorem capere. Sin autem perseverat perturbare & ecclesiam euertere, is per externam potentiam vt seditiosus castigetur.

VI.

Si quis a proprio episcopo fuit excommunicatus, ne prius ab aliis suscipiatur, quam fuerit a proprio episcopo susceptus, vel facta Synodo accedens se defenderit, & persuasa Synodo aliam sententiam retulerit. Idem autem decretum aduersus laicos, & presbyteros, & diaconos, & eos qui sunt in cleri catalogo, obseruetur.

VII.

Nullus externus sine pacificis suscipiatur.

VIII.

Nec presbyteri qui sunt in pagis, dent canonicas epistolas, vel ad solos vicinos episcopos epistolas emittant. Chorepiscopi autem nulli reprehensionem affines dent pacificas.

IX.

Episcopos qui sunt in vnaquaque prouincia, scire oportet episcopum, qui praest metropoli, etiam curam suscipere totius prouinciae, eo quod in metropolim vnde-

νος, κατὰ φρονήσας τῶν ἐπισκόπων τῶν ἰδίου, ἀφώρουν ἑαυτὸν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ ἰδίᾳ συνήγαγον, καὶ δυσιαστέλον ἐποίησαν, καὶ τῶν ἐπισκόπων παροικισμῶν ἀπειθείη, ἔμὴ βούλοιο αὐτῶν πείθεισθαι μηδὲ ὑπακούειν καὶ προσέτον καὶ δούλον καλοῦν· τῶν κατὰ τῆν ἐκκλησίαν, καὶ μηκέτι δευραπείας πύχαιον, μηδὲ δυνάσθαι λαμβάνειν πῶν ἑαυτῶν πινύ. εἰ δὲ παρεμύθοι θορυβῶν ἔδυσαν τῶν ἐκκλησίαν, διὰ τῆς ἐξώθεν ὕψιστας ὡς κατασώδη αὐτῶν ἐπιστρέφεται.

Εἰ τις ἐκ τῶν ἰδίου ἐπισκόπου ἀκοινωνήτος γέροντες, μὴ παρόντων αὐτῶν ἐτέρον δεχθῆναι, (εἰ μὴ ὑπὸ αὐτῶν ἀπαρδεχθῆναι τῶν ἰδίου ἐπισκόπου) ἢ συνόδου γυρομένης ἀπαντήσας ἀπολογησεται, πείσας τε πῶν συνόδου, κατὰ δέξοιτο ἐτέρον ἀπόφασιν. ὁ αὐτὸς δὲ ὅρῳ ἐπὶ λαϊκῶν, καὶ πρεσβυτέρων, καὶ διακόνων, καὶ πάντων τῶν ἐν τῷ κανόνι.

Μηδένα ἀλλοῦ ἐπιρρωκῶν δεχέσθαι τῶν ἑξῶν.

Μηδὲ πρεσβυτέροις ἐκτὸν ἐν ταῖς χώραις κανονικὰς ἐπιστολάς διδόναι, ἢ παρὸς μόνους ἐκτὸν γείτονας ἐπισκόπους ἐπιστολάς ἐκπέμπειν. ἐκτὸν δὲ ἀνεπιλήπτοις χωρεπισκόποις διδόναι ἐπιρρωκὰς.

Τοὺς καθ' ἑκάστην ἐπαρχίαν ἐπισκόπους εἰδέναι καὶ ἐκτὸν ἐν τῇ μητροπόλει παροικῶντα ἐπισκόπον, καὶ πῶν φροντίδα ἀναδέχεται πάσης τῆς ἐπαρχίας, διὰ τὸ ἐκτὸν τῇ μητροπόλει παντα-

ANNO CHRISTI 339.

ῥῶθεν σωβέραν πάντας τῶν τὰ παλαιά-
ματῶ ἐργασιῶν. ὅθεν ἔδωξε καὶ τῇ μητρί
πρωτοκλήσει αὐτῶν, μηδὲν τε παλαιά-
την παλαιῶν τῶν λοιπῶν ἐπισκόποις
δύο αὐτῶν, καὶ τῶν δευτέρων κρατήσαν-
τα τῶν πατρῶν ἡμεῶν κανόνα, ἢ ταῦ-
τα μόνα, ὅσα τῇ ἐκάστου ἐπιπέλλει
παροικία, καὶ τῆς ὑπὸ αὐτῶν χώρας.
ἔκαστον γὰρ ἐπισκόπον ἐξουσίαν ἔχον
τῆς αὐτῆς παροικίας, διοικεῖν τε καὶ τῆ
ἐκάστου ἐπιπέλλουσαν ἐκείνου, ἢ
πρωτοκλήσει ποιῆσαι πάσης τῆς χώρας
τῆς ὑποτῶν αὐτῶν πόλιν, ὡς καὶ χρο-
πονεῖν πρεσβυτέρους ἢ διακόνους, καὶ
μετὰ κρίσεως ἕκαστα διαλαμβάνειν.
πρωτοκλήσει δὲ μηδὲν παλαιῶν ἐπι-
σκόπων διχα τῆς μητροπόλεως ἐπι-
σκόπου, μηδὲ αὐτῶν αὐτῆς τῶν λοι-
πῶν γλώσσης.

Ι.

Τοῖς ἐν ταῖς κώμαις, ἢ ταῖς χω-
ραῖς, ἢ τῶν καλουμένων χωρεπίσκο-
ποις, εἰ καὶ χροπονεῖν εἶεν ἐπισκό-
πων εἰληφότες, ἔδωξε τῇ ἀγία συνό-
δου εἶδέναι τὰ αὐτῶν μέτρα, καὶ διοι-
κεῖν τὰς ὑποκειμένας αὐτοῖς ἐκκλη-
σίας, καὶ τῇ τούτων δευτέρω φρονήσει
καὶ κηδεμονία, καδιστῶν δὲ ἀναγνώ-
σας, ἢ ὑποδιακόνους, καὶ ἑφορκιστῶν, ἢ
τῇ τούτων δευτέρω πρῶτῳ μήτε
ἢ πρεσβυτέρῳ, μήτε διάκονον χρο-
πονεῖν πολμῶν, διχα τῆς ἐν τῇ πολει
ἐπισκόπου, ἢ ὑπόκεινται αὐτῶς τε καὶ ἡ
χώρα. εἰ δὲ πολμῶσέ τις ἀναβλήσῃ
τὰ ὀρεθέντα, καὶ δευτέρω αὐτῶν καὶ
ἢς μετέχῃ πμῆς. Χωρεπίσκοπον δὲ γί-
νεσθαι ὑποτῶν τῆς πόλεως, ἢ ὑπόκει-
ται, ἐπισκόπου.

ΙΑ.

Εἰ τις ἐπίσκοπος, ἢ πρεσβυτέ-

quaque concurrunt omnes qui
habent negotia. Vnde visum
est eum quoque honore præ-
cedere: reliquos autem epis-
copos nihil magni momenti ag-
gredi sine ipso, ut vult, qui ab
initio obtinuit, patrum Ca-
non: vel sola, quæ ad vniuscu-
iusque parochiam conferunt,
& regiones quæ ei subsunt. V-
numquemque enim episcopum
habere suæ parochiæ potesta-
tem, & administrare pro vni-
cuique conueniente religione,
& totius regionis curam gere-
re, quæ suæ vrbi subest. Ut e-
tiam ordinent presbyteros &
diaconos, & vnaquæque cum
iudicio tractent, & nihil ultra
facere aggrediantur sine me-
tropolis episcopo: neque ipse si-
ne reliquorum sententia.

X.

Li qui sunt in vicis vel pa-
gis, qui dicuntur chorepisco-
pi, etiam si episcopi ordinatio-
nem manuumve impositionem
acceperint, visum est, ut suum
modum sciant, & sibi subiectas
ecclesias administrant, earum-
que cura & sollicitudine geren-
da contenti sint: constituent
autem lectores, hypodiatonos
& exorcistas, & eorum pro-
motionem sufficere existiment:
nec presbyterum, nec diaco-
num ordinare audeant absque
vrbis episcopo, cui subiicitur
ipse & regio. Si quis autem ea
quæ definita sunt, transgredi
audeat, ipse quoque deponatur
ab eo honore quem habet. Fiat
autem chorepiscopus ab episco-
po ciuitatis, cui subiicitur.

XI.

Si quis episcopus, vel presby-
ter

M m m m iij

ter, vel omnino ex Canone citra sententiam & literas episcoporum prouinciæ, & maxime metropolitanorum ad imperatorem proficisci aggressus fuerit, is abdicetur & euiciatur non solum a communione, sed etiam a dignitate cuius est particeps, vt qui religiosissimi imperatoris nostri auribus molestiam afferre audeat præter ritum ecclesiæ. Si autem necessarius vsus exigat vt ad imperatorem se conferat, id agat cum deliberatione & sententia metropolitanorum prouinciæ, & eorum qui sunt in ea, eorumque literis munitus iter inuadat.

XII.

Si quis a proprio episcopo depositus presbyter, vel diaconus, vel episcopus a Synodo, ausus fuerit imperatoris auribus molestiam exhibere, cum oporteat ad maiorem Synodum conuerti, & ius, quod se habere putat, ad plures episcopos referre, eorumque examinationem & iudicium suscipere: qui itaque his contemptis imperatori molestus fuerit, is nulla venia dignus, neque sui defendendi locum habeat, nec restitutionis futuræ spem expectet.

XIII.

Nullus episcopus audeat ab vna prouincia in aliam transire, & aliquos in ecclesiis ordinare ad sacrorum celebrationem, nec si alios vna secum inducat, nisi venerit literis accersitus metropolitani, & episcoporum qui sunt cum ipso, in quorum regionem accedit. Si autem nullo

ῥῥ, ἢ ὅλως τῷ κανόνῳ, αὐτὸ γνώ-
μης καὶ γραμμάτων τῶ ἐπὶ ἐπαρ-
χίας ἑπισκόπων, καὶ μάλιστα τῆ ἐπι-
τῶ μὴτροπολιν, ὁρμήσεν πρὸς βα-
σιλέα ἀπελθεῖν, τῶτον δοκῆρῦθι εἰς
ἔδοκῆρῦθον γίνεσθαι, οὐ μόνον τῶ κοι-
νωνίας, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀξίας, ἧς μετέχων
πυλαίῃ. ὡς ἀρενοχλεῖν πολυῶντα
ταῖς τῶ δοφιλῆσάτου βασιλείως ἡμῶν
ἀκοαῖς, ἀπὸ τῶ δοκῆρῦθου ἐκκλησίας.
εἰ δὲ δὴ αὐτοὶ καλοῖσι χρεῖα πρὸς
βασιλέα ὁρμᾶν, τῶτο πρὸς τὴν ἐπι-
σκοπείαν καὶ γνώμης τῶ ἐπι-
τῶ μὴτροπολιν τῆς ἐπαρχίας ἑπισκόπου, ἢ
τῶ ἐπὶ αὐτῆ, τοῖς τε τούτων γραμμα-
σιν ἐφοδιάζεσθαι.

ιβ.

Εἴ τις ὑπὸ τῶ ἰδίου ἑπισκόπου κα-
ταρεθείς πρεσβύτηρ, ἢ διάκονος, ἢ
ἔπισκοπος ὑπὸ συνόδου, ἐνοχλή-
σαι πολυῶσθε ταῖς βασιλείως ἀκοαῖς,
δέον ἐπὶ μείζονα ἑπισκόπων συνό-
δου τρέπεσθαι, καὶ ἀνομιλίῃ δίκαια ἔχον,
πρὸς αὐτὰ φέρειν πλείοσιν ἐπισκόποις,
καὶ πῶ ἀπὸν ὄξετασὶν τε καὶ ἐπι-
κρισὶν ἐκδέχεσθαι. εἰ δὲ τούτων ὀλιγο-
ρήσας, ἐνοχλήσεν τῶ βασιλεῖ, ἔτῶ-
τον μηδεμιαῖς συγνώμης ἀξιοδοταί,
μηδὲ χάραν ἀπολογίας ἔχον, μη-
δὲ ἐλπίδα ἀποκαταστάσεως πρὸς
δοκῆν.

ιγ.

Μηδὲνα ἑπισκόπον πολυῶν ἀφ-
ἑπῆρας ἐπαρχίας εἰς ἑπῆραν μεταβαί-
νειν, καὶ χροτοπεῖν πνας εἰς πρὸς αὐ-
γῶν λειτουργίας, μηδὲ εἰ συνεπέροι-
το ἑαυτῶ ἐπῆροις. εἰ μὴ παρὰ κληθεῖς
ἀφῆκοῖτο διὰ γραμμάτων τῶ μὴτρο-
πόλιτου, καὶ τῶ συν αὐτῶ ἑπισκόπων, ὡν
εἰς τῶ χάραν ἀφῆρχοιτο. εἰ δὲ μηδενός

ANNO
 CHRISTI
 341.

καλουῦτος ἀπέλθοι ἀτάκτως ἐπι-
 χροδοσία πᾶν, καὶ κατασσει τῆν ἐκ-
 κλησιαστικῶν παραστάτων μὴ προση-
 κόντων αὐτῷ, ἀκυρεθῶν τὰ ὑπὸ αὐ-
 τῷ πεπραγμένα τυχαίαν, καὶ αὐτῷ
 δὲ ὑπέχην τῆς ἀταξίας αὐτῆς, καὶ τῆς
 παραλόγου ἐπιχρήσεως ἢ προσή-
 κουσαν δίκην, καὶ ἀρημίον ἐπέδωκεν
 ἢ δὴ ὑπὸ τῆς ἀγίας συνόδου.

ιδλ.

Εἰ τις ἐπίσκοπος ἐπὶ πῶν ἐκλή-
 μασι κρίνοιτο, ἔπειτα συμβαίη πρὸς
 αὐτῷ διαφωνεῖν ἅδὲν ἐπὶ τῇ ἐπαρχίᾳ ἐ-
 ποκόποις, τῆν μὲν ἀδῶν ἐκρινόμε-
 νον ἁποφαίνοντων, τῆν δὲ ἕνοχον· ὑπὲρ
 ἀπαλλαγῆς πάσης ἀμφισβητήσεως,
 ἐδόξε τῇ ἀγίᾳ συνόδῳ ἐπὶ τῇ μητρο-
 πόλει ἐπίσκοπον ἁπὸ τῆς πλησιο-
 χόρου ἐπαρχίας μετακλειῖσθαι ἐφ' οἷς
 πᾶς ἅδὲν ἐπικρινοῦνται, καὶ τὴν ἀμ-
 φισβητήσιν διαλύσοντας, τῶν βεβαίω-
 σαι αὐτῶν τῆς ἐπαρχίας τὸ παρι-
 στάμιον.

ιδε.

Εἰ τις ἐπίσκοπος ἐπὶ πῶν ἐκλή-
 μασιν κατηγορηθεὶς, κριθεῖν ὑπὸ πάν-
 των τῶν ἐπὶ τῇ ἐπαρχίᾳ ἐπισκόπων, πάν-
 τες τε σύμφωνοι μίαν κατ' αὐτῷ ἕξε-
 νέκοιεν ἡφ' οἷς τῶν μὴ κέπαι πρὸς ἐ-
 φ' οἷς δικάζονται, ἀλλὰ μὲν βεβαίαν
 τὴν σύμφωνον τῆν ἐπὶ τῆς ἐπαρχίας
 ἐπισκόπων ἁποφασίαν.

ιδε.

Εἰ τις ἐπίσκοπος ὁλοκλήρως ἐπὶ ὁ-
 λοκλήρως ἐκκλησίᾳ ἐαυτὸν ἐπιβίβησας,
 ὑφ' ἀρπαξίαν ἐθῆνον δίχα συνόδου
 τελείας, τῶν δὲ ἁποβλητῶν ἐπὶ, καὶ εἰ
 πᾶς ὁ λαὸς, ὃν ὑφ' ἀρπασεν, ἐλοιτο
 αὐτὸν τελείαν ἢ ἐκείνῳ ἐπὶ συνόδου,
 ἢ συμπαρεσθῆναι ἐπὶ τῆς μητροπόλεως.

vocante, ad aliquorum ordina-
 tionem & ecclesiasticarum re-
 rum ad se non pertinentium
 constitutionem inordinate in-
 solenterque processerit, sint qui-
 dem irrita quæ ab ipso gerun-
 tur, ipse autem suæ insolentiae
 & præter rationem factæ ag-
 gressionis det pœnas, a sancta
 scilicet Synodo exinde depo-
 situs.

XIV.

Si quis episcopus ob aliqua
 crimina iudicetur, deinde con-
 tingat episcopos, qui sunt in
 prouincia, de eo dissentire, illis
 quidem eum, de quo fertur sen-
 tentia, innocentem pronuncian-
 tibus, his vero reum: pro tota
 componenda controuersia vi-
 sum est sanctæ Synodo, vt me-
 tropolitanus episcopus ex pro-
 pinqua prouincia alios euocet
 iudicaturos, & controuersiam
 decisuros, & cum prouinciali-
 bus quod probatum fuerit, con-
 firmet.

XV.

Si quis episcopus aliquorum
 criminum accusatus, fuerit ab
 omnibus prouinciæ episcopis
 condemnatus, & omnes vnâ
 consentientem aduersus eum
 sententiam tulerint, is ne am-
 plius ab aliis iudicetur, sed pro-
 uinciæ episcoporum firma ma-
 neat sententia.

XVI.

Si quis vacans episcopus in
 vacantem ecclesiam irrumpens,
 sedem arripuerit absque perfe-
 cta Synodo, is fit eiecctus, etiam
 si omnis populus, quem inua-
 sit, eum elegerit. Sit autem illa
 perfecta Synodus, cui vna quo-
 que adest metropolitānus.

XVII.

Si quis episcopus accepta ordinatione & manuum impositione episcopi, & populo præesse iustus, munus non susceperit, nec ut ad sibi concreditam ecclesiam proficiatur persuaderi possit, is sit excommunicatus, donec coactus suscipiat, vel perfecta Synodus episcoporum prouincialium de ipso aliquid decernat.

XVIII.

Si quis ordinatus non ierit in parochiam, ad quam est ordinatus, non sua quidem culpa, sed propter populi recusationem, vel aliquam aliam causam, quæ a se non oritur, is sit & honoris & muneris particeps, dummodo nullam rebus ecclesiæ, in qua conuenit, molestiam afferat. Is autem id suscipiat, quod perfecta prouinciæ Synodus, eo quod ad se allatum est iudicato, statuerit.

XIX.

Episcopus ne ordinetur absque Synodo & præsentia metropolitanæ prouinciæ. Eo autem præsentem, omnino melius est omnes vna cum eo adesse, qui sunt in prouincia eiusdem muneris officiique focii, (συλλειτουργοί) & oportet per epistolam metropolitanum eos conuocare, & si omnes quidem accesserint, bene est: sin autem hoc fuerit difficile, plures omnino adesse oportet, vel per literas vna cum illis suffragium ferre, & sic cum plurium præsentia vel electione fieri constitutionem. Sin autem aliter præter hæc quæ decreta sunt, fiat, non valeat ordinatio. Sin autem ex præfinito Canone facta fue-

15.

Εἴ τις ἐπίσκοπος χροπονηθεὶς ἐπισκόπου λαβὼν, καὶ ὁμοδοῖς προσεσθῆναι λαοῦ, μὴ καταδέξοιτο τὴν λειτουργίαν, μηδὲ πείθοιτο ἀπέσαι εἰς τὴν ἐχειροθεῖσαν αὐτῷ ἐκκλησίαν, ἢ τῶν ἐκείνου ἀκοινωνήτων, ἕως δὲ ἀναγκασθεὶς καταδέξοιτο, ἢ ὁμοδοῖς πρὸς αὐτῷ ἢ τελείᾳ συνόδῳ τῆς ἐκείνου ἐπαρχίας ἐπισκόπων.

16.

Εἴ τις ἐπίσκοπος χροπονηθεὶς εἰς παροικίαν, μὴ ἀπέλθῃ εἰς τὴν ἐχοροτονήσῃ, οὐ παρὰ τὴν αὐτῷ αἰτίαν, ἀλλ' ἢτοι διὰ τὴν λαοῦ παραίτησιν, ἢ δι' ἐστὶν αἰτίαν ἐκ τῆς αὐτῷ χροπονηθείσης, ἢ τῶν μετέχον τῆς τιμῆς καὶ τῆς λειτουργίας, μόνον μηδὲν ἄνευ ἁποστολῆς τοῖς ἀρχιεπίσκοποις ἐκείνης, ἐνθα δὲ συνάξοιτο ἐκδέχεται τῶν, ὃ ἀν' ἢ τῆς ἐπαρχίας τελείᾳ συνόδῳ κρίνασα τὸ παρεστέλλον ὁρίσῃ.

17.

Ἐπίσκοπον μὴ χειροτονεῖται διὰ συναόδου, καὶ ἀποδοῖς τῶν ἐκ τῆς μητροπόλεως τῆς ἐπαρχίας· τοῦτου δὲ ἀφόντος, ἢ ἀπαντος βέλπῳ μὲν σωεῖναι αὐτῷ πάντας ὅσοι ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ συλλειτουργοί, καὶ προσήκει δὲ ἐπιστολῆς ἐκ τῆς μητροπόλεως συγκαλεῖν, καὶ εἰ μὲν ἀπαντοῖεν ὅ πάντες, βέλπῳ. εἰ δὲ δυσχερὲς εἴη τῶν, τοῖς γε πλείοσι ἀπαντος ἀρνεῖται δεῖ, ἢ διὰ γραμμάτων ὁμοψήφοις γινέσθαι· καὶ οὕτως μὲν τῆς τῶν πλειόνων ἢτοι ἀποδοῖς, ἢ ψήφου γίνεσθαι τὴν κατάστασιν. εἰ δὲ ἄλλως παρὰ τὰ ὁρισμένα γίνοιτο, μηδὲν ἰσχύειν τὴν χειροτονίαν· εἰ δὲ καὶ ὁ ὁρισμένῳ κανόνα γίνοιτο ἢ κα-

ANNO CHRISTI 341.

ἡ κατὰ τὰς ἀντιόχειον δὲ πνευ δὲ οὐκείαν Φιλονοικίαν, κρατῆν τῶν τῶν πλείονων ψφφ.

κ'.

Διὰ τὰς ἐκκλησιαστικὰς χρείας, καὶ τὰς τῶν ἀμφοβηπουμένων διαλύσεις, καλῶς ἔχον ἔδοξε σωόδοις καθ' ἑκάστην ἐπαρχίαν τῶν ἐπισκόπων γίνεσθαι δὲ τῶν τῶν ἔτους ἅπαξ μὲν τῆ περὶ τὴν ἑβδομάδα τῆς ἑορτῆς τῆς πάσχα, ὡς τε τῆ τετάρτη ἑβδομάδι τῆς πεντηκοστῆς ὅτε τελεῖσθαι τὸ σωόδοι, ὑπομνήσκοντος ἑὸν ἐπαρχιώτας τῶ ἐν τῇ μητροπόλει. τῶ δὲ δὲ τῶν σωόδοι γίνεσθαι Ἰδίου Οκτωβρίου, ἢ πρὸς δεκάτη ὑπερεταίου ὡς ἐν αὐταῖς ταῖς σωόδοις προσεῖναι πρεσβυτέροις, καὶ διακόνοις, καὶ πάντας ἑὸν ἠδικῆσθαι νομίζοντας, καὶ ἑὸν τῆς σωόδοι ὀπτικρίσεως τυχεράν. μὴ ὄξιναι δὲ πνας καθ' ἑαυτοῦ ποιεῖσθαι ἀλλὰ τῶν πεπευμένων τὰς μητροπόλεις.

κα'.

Ἐπίσκοπον δὲ παροικίας ἐτῆρας εἰς ἐτῆρι μὴ μεδίσαδς, μὴ τε αὐταίρετως ὀπρίρησθαι ἑαυτοῦ, μὴ τε δὲ λαῶν ἐκείνων ζῶντων, μὴ τε ὑπο ὀπσκοπῶν ἀναίκα ζῶντων ἢ μὲν δὲ εἰς τὴν ἐκκλησίαν ὑπο τῶ θεοῦ ὄξαρχῆς ἐκκλησίαν, καὶ μὴ μεδίσαδς αὐτῆς, καὶ ἑὸν ἢ δὲ πρεσβυτέροις ὄξενεχθέντα ὀρ.

κβ'.

Ἐπίσκοπον μὴ ὀπβανὴν ἀλλοσελίαν πόλιν τῇ μὴ ὑποκαίμεν αὐτῶ, μὴ δὲ χώρα τῇ αὐτῶ μὴ διαφερούση ὀπχροτοπία πνός, μὴ δὲ καδίσαδς πρεσβυτέροις, ἢ διακόνοις, εἰς τοποῖς ἐτῆρι ἐπισκόπω ὑποκαίμενοις, εἰ μὴ ἀρεα μὲν γνώμης τῆ οὐκείου τῆς χώρας ἐπὶ

Concil. Tom. 2.

rit constitutio, aliqui autem propter suum contentionis studium contradicant, vincat plurium suffragium.

XX.

Propter usus ecclesiasticos, & pro componendis controuersis, recte habere visum est, vt Synodi episcoporum in vnaquaque prouincia fiant bis in anno: semel quidem post tertiam hebdomadem festi paschæ, vt quarta hebdomade pentecostes perficiatur Synodus, metropolitano prouinciales episcopos admonente secundum Synodum Idibus Octobris futuram, qui est decimus Hyperberetæi: vt in his ipsis Synodis accedant presbyteri & diaconi, & omnes qui se iniuria affectos putant, & a Synodo iudicium assequantur: nec vllis liceat Synodos per se facere, siue iis quibus sunt creditæ metropoles.

XXI.

Episcopus ab alia parochia in aliam ne transeat, nec se sua sponte ingerens, nec a populis vi adactus, nec ab episcopis coactus: maneat autem in ea quam a Deo fortitus est ecclesia, & ab ea non recedat, secundum decretum prius de ea re editum.

XXII.

Episcopus in alienam ciuitatem, quæ ei subiecta non est non ascendat, nec in regionem quæ ad eum non pertinet, ad alicuius ordinationem, nec presbyterum vel diaconum constituat in locis alii episcopo subiectis, nisi cum voluntate proprii illius regionis episcopi.

Nnn

scopi. Si quis autem tale quid ausus fuerit, infirma sit ordinatio, & ipse a Synodo puniatur.

XXIII.

Neliceat episcopo alium pro se successorem constituere, etiam si sit in fine vitæ. Si quid autem fiat eiusmodi, irrita sit constitutio. Seruetur autem ritus ecclesiasticus, qui continet, non aliter debere fieri, quam cum Synodo & iudicio episcoporum, qui post defuncti dormitionem potestatem habent dignum provehendi.

XXIV.

Recte habet, vt ea quæ sunt ecclesiæ, ecclesiæ seruentur cum omni bona conscientia, & fide in omnium præsidem & iudicem Deum: quæ etiam administrari conuenit cum iudicio, & potestate episcopi, cui est omnis populus creditus, & eorum animæ quæ in ecclesiam conueniunt. Sint autem manifesta quæ ad ecclesiam pertinent cum cognitione presbyterorum & diaconorum, qui sunt circa eum, vt sciant & non ignorent quæ sunt propria ecclesiæ, vt nihil ipsos lateat: vt si contingat episcopum e vita migrare, iis manifestis existentibus quæ ad ecclesiam pertinent, ne ea intercidant & pereant: nec quæ sunt propria episcopi, prætextu rerum ecclesiasticarum vexentur. Est enim iustum, & apud Deum & homines acceptum, vt episcopus propria quibus velit relinquat. Quæ sunt autem ecclesiæ, ipsi seruentur, & nec ecclesia damnum aliquod sustineat, nec episcopus

σκόπου. εἰ δὲ πολυμήσεν πρὸς τοιοῦτον, ἀκυρον εἶναι τὴν χειροτονίαν, καὶ αὐτὸν ἐπιπίμνας ὑπὸ τῆς συνόδου τυχεῖν.

κγ.

Ἐπίσκοπον μὴ ἄλλου ἀντὶ αὐτοῦ καθίσταν ἑαυτοῦ διάδοχον, καὶ παρὰ τῆς τελειότητος τοῦ βίου τυχεῖν. εἰ δὲ πρὸς τοιοῦτον γένηται, ἀκυρον εἶναι τὰς κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἑξουσίαν ἐπιτελούμενων, καὶ ἄλλως γίνεσθαι, ἢ μὲν συνόδου, καὶ ἐπιπίμνας ἐπιπέμνας ὑπὸ τῆς συνόδου τυχεῖν.

κδ.

Τὰ τῆς ἐκκλησίας, τῆς ἐκκλησίας καλῶς ἔχειν φυλάττειν δεῖν, μὲν πάντων ἐπιμελείας, καὶ ἀγαθῆς συνειδήσεως, καὶ πίστεως τὸ εἰς τὸ πάντων ἕφορον καὶ κριτικὸν δέον. ἃ καὶ διοικεῖται παρὰ τὴν ἐκκλησίαν μὲν κρίσεως καὶ ἑξουσίας τῆς ἐπίσκοπου τῆς πεπενημένου πάντα λαόν, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν συναρμόμων. Φανερόν ἐστι, τὰ διαφέροντα τῆς ἐκκλησίας μὲν γνώσεως τὸ παρὰ αὐτὴν πρεσβυτέρων καὶ διακόνων ὥστε ἴσως εἶδέναι, καὶ μὴ ἀγνοεῖν, πᾶσα ποτὲ δεῖν τῆς ἐκκλησίας, ὥστε μηδὲν αὐτῶν λανθάνειν ἢ εἰ συμβαῖη τῆς ἐπίσκοπον μεταλλάξιν τὸν βίον, φανερόν ὄντων τῶν διαφερόντων τῆς ἐκκλησίας παρὰ τὰς ἐκκλησίας, μὴτε αὐτὰ διαπίπτειν ἐν ἀπόλλυται, μὴτε τὰ ἴδια τῆς ἐπίσκοπου ἐνοχλεῖται παρὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν παρὰ τὰς ἐκκλησίας. δίκαιον δὲ εἶναι παρὰ τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἀνεξέλεστον, τὰ ἴδια τῆς ἐπίσκοπου, οἷς αὐτὸς βούλεται, κατὰ τὴν ἐκκλησίαν. τὰ μὲν τοὶ τῆς ἐκκλησίας, αὐτῆς φυλάττειν, καὶ μὴτε τῆς ἐκκλησίας ὑπομένειν ζημίαν, μὴτε τῆς ἐπίσκοπον παρὰ

ANNO
CHRISTI
541.

Φάσι τῆς ἐκκλησίας δημώδεσται, ἢ ἐ
εἰς παρὰ τὰ ἐμπόσιον ἑαυτῶν
διαφέροντας, μὴ τὰ καὶ αὐτῶν μὴ
δυνάτων διεφθίμια περιβάλλεσται.
κί.

Ἐπίσκοπον ἔχον τῆς ἐκκλησίας
παρὰ τῶν ἑξουσιῶν, ὥστε διοικεῖν
εἰς πάντας τῶν δευτέρων μὴ πάσης
βλαβείας καὶ φόβου θεοῦ. μέγα λαμ-
βάνει ἢ αὐτῶν τῶν δέοντων (εἴγε δέοι-
το) εἰς τὰς ἀναγκαίας αὐτῶν χρείας, καὶ
τῆς αὐτῶν ἐπιζουμένων ἀδελ-
φῶν, ὡς καὶ μηδὲν ἕξον αὐτῶν ὑ-
περήδης, καὶ τῶν θεῶν δόξα ἰσχυρῶς
ἔχοντες διαφύλαξαι τὰ σκεπάσμα-
τα, ὑποπίπτει δὲ ἀκαταστάσια. εἰ δὲ μὴ
τοῦτοις ἀρκέσει, μέγα βλάβοι δὲ τὰ
παρὰ τὰ εἰς οἰκονομίας αὐτῶν χρείας, καὶ
τῶν πόριον τῆς ἐκκλησίας, ἢ τῶν ἄ-
ρχῶν κερποις, μὴ μὴ γνώμης τῆς πρε-
σβυτέρων, ἢ τῶν διακόνων, χρεῖται, ἀλλ'
οἰκονομίας αὐτῶν, καὶ συγγυεῖσιν, ἢ ἀδελ-
φοῖς, ἢ υἱοῖς, ἀφ' ἑαυτῶν πλεονεξίασαν,
εἰς τὸ, διὰ τῶν ποιητῶν λεληθότως βλα-
πτεῖται τῶν λόγων τῆς ἐκκλησίας. ἔχοντες
βιβλίας ἀφ' ἑαυτῶν τῆς σιωπῆς τῆς ἐπι-
ρίας. εἰ ἢ ἄλλως διαβάλλοιτο ὁ ἐ-
πίσκοπος, ἢ οἱ αὐτῶν πρεσβύτεροι,
ὡς τὰ τῆς ἐκκλησίας διαφέρονται, ἢ τοῖς
ἑξ' ἑαυτῶν, ἢ ἐξ' ἑαυτῶν παρὰ τὴν ἐκ-
κλησιαστικῆς εἰς ἑαυτῶν δόξα φερό-
μενοι, ὡς θλίβεται μὴ τῶν πένιτων,
διαβολῶν ἢ διεφθίμια παρὰ τὴν ἐκ-
κλησίαν τῶν λόγων, ἢ τοῖς οὕτω διοι-
κοῦσιν. ἢ τοῦτοις διορθώσεως παρὰ
τῶν, τὸ πρὸς τὴν δοκιμαζούσης τῆς ἀγίας
σιωπῆς.

ecclesiae prætenu proscibatur,
vel qui ad eum attinent, in ne-
gotia incidant cum eo, quod &
ipsum post mortem malis om-
nibus prosequantur.

XXV.

Episcopus habeat rerum ec-
clesiae potestatem, ut eas in om-
nes egentes dispenfet cum mul-
ta cautione & Dei timore: ipse
autem eorum, quæ opus est, sit
particeps ad vsus necessarios, &
fratrum qui apud eum hospicio
excipiuntur, ut ipsi nullo modo
priuentur, secundum diuinum
apostolum, qui dicit: *Habentes
autem alimenta & quibus tega-
mur, iis contenti erimus.* Sin au-
tem iis non sit contentus, & res
in proprios vsus conuertat, &
ecclesiae reditus, vel agrorum
fructus non cum presbytero-
rum vel diaconorum sententia
administret, sed suis cognatis,
vel fratribus, vel filii præbeat
facultates, ut per hæc rationes
ecclesiae latenter lædantur, is det
Synodo prouinciæ rationem. Sin
autem etiam alias infumuletur
episcopus, vel qui sunt cum eo
presbyteri, quod quæ pertinent
ad ecclesiam, vel ex agris, vel
ex quacumque alia causa ecclē-
siastica, ad seipfos referant, ut
pauperes quidam opprimantur,
& inuidia ac infamia verbo in-
uratur, & iis qui sic admini-
strant: ii quoque correctionem
assequantur, sancta Synodo id
quod decet examinante.

CANONES
CONCILII ANTIOCHENI.

ANNO
CHRISTI
341.

Ex interpretatione Dionysii Exigui.

TITVLI CANONVM.

I. De his, qui contra gerunt his, quae regulariter de pascha statuta sunt in Nicano Concilio.	XIV. De dissensione, quae super episcoporum diiudicatione contingit, appellantium prouinciales antistites.
II. De his, qui se a perceptione sanctae communionis auertunt, & qui excommunicatis per domos communicant.	XV. De episcopis, ab eiusdem prouincia sacerdotibus consonanter exclusis.
III. De his, qui ab alia parochia, praeter conscientiam episcoporum suorum, in aliis immorantur.	XVI. De vacantibus episcopis.
IV. De damnatis, & ministrare tentantibus.	XVII. De his, qui cum ad episcopatum conuocantur, euitant.
V. De his, qui se a ministerio ecclesiastico subtrahunt, & seorsum colligunt.	XVIII. De his, qui promouentur ad episcopatum, nec recipiunt.
VI. De clericis excommunicatis, & laicis.	XIX. De episcopalibus in prouinciis ordinationibus.
VII. De peregrinorum susceptione.	XX. De Synodis, quae debent ab episcopis, suis temporibus in prouincis celebrari.
VIII. De pacificis peregrinorum, id est, commendatiuiis literis.	XXI. Vt nullo modo episcopus de parochia in aliam parochiam transeat.
IX. De metropolitanis singularum prouinciarum.	XXII. Vt in altera parochia clericos alterius parochiae episcopus nullatenus ordinet.
X. De his qui vocantur chorepiscopi.	XXIII. Vt nullum ad episcopatum pro se constituat promouendum.
XI. De episcopis & clericis aduentibus imperatorem.	XXIV. De rebus ad ecclesiam pertinentibus, & de his quae propria episcopi esse noscuntur.
XII. De damnatis episcopis aut clericis, & aduentibus imperatorem.	XXV. Vt episcopus dispensandi res ecclesiasticas habeat potestatem.
XIII. De his, qui, cum sint ex alia prouincia, in aliis audent ordinationes efficere.	

CANONES.

I.

OMNES, qui ausi fuerint dissoluere diffinitionem sancti & magni Concilii quod apud Nicæam congregatum est sub praesentia piissimi & venerandi principis Constantini, de salutifera solennitate sacratissimi paschæ, excommunicandos,

ANNO
CHRISTI
541.

& de ecclesia pellendos esse censemus, si tamen contentiosius aduersus ea quæ bene sunt decreta perstiterint: & hæc quidem de laicis dicta sint. Si quis autem eorum, qui præesse noscuntur ecclesiæ, aut episcopus, aut presbyter, aut diaconus, post hanc definitionem tentauerit, ad subuersionem populorum, ecclesiarumque perturbationem, seorsum colligere, & cum Iudæis pascha celebrare: sancta Synodus hunc alienum iam hinc ab ecclesia iudicauit, quod non solum sibi, sed & plurimis causa corruptionis & perturbationis extiterit. Nec solum tales a ministerio remouet, sed etiam illos, qui post damnationem huiusmodi communicare tentauerint, damnatos autem, omni quoque extrinsecus honore priuari, quem sancta regula & sacerdotium Dei promeruit.

II.

Omnes, qui ingrediuntur ecclesiam Dei, & scripturas sacras audiunt, nec communicant in oratione cum populo, sed pro quadam intemperantia se a perceptione sanctæ communionis auertunt, hi de ecclesia remoueantur, quamdiu per confessionem pœnitentiæ fructus ostendant, & precibus indulgentiam consequantur. Cum excommunicatis autem non licere cōmunicare, nec cum his, qui per domos conueniunt, deuitantes orationes ecclesiæ, simul orandum est: ab alia quoque ecclesia non suscipiendum, qui in alia minime congregatur. Si quis autem de episcopis, aut presbyteris, vel diaconis, seu quilibet ex clero, deprehensus fuerit cum excommunicatis communicare, etiam iste priuetur communionem, tamquam qui regulam confundat ecclesiæ.

In decret.
Iuonis lib. 5.

FF.

NI. Anno Christi 541.

Superepi-
contin-
uinciales

tem pro-
sonanter

opis.
episcopa-
nt.

conuentur
piunt.
rouincis

ebent ab
s in pro-

copus de
rochiam

ia cleri-
piscopus

opatum
idum.

am per-
propria

andi res
tasem.

nitio-

apud

mi &

ra so-

ndos,

III.

ANNO
CHRISTI
1441.

Si quis presbyter, aut diaconus, & omnino quilibet ex clero, parochiam propriam deserens, ad aliam properauerit, vel omnino demigrans, in alia parochia per multa tempora nititur immorari, vltius ibidem non ministret, maxime si vocanti suo episcopo, & regredi ad propriam parochiam commoventi, obedire contempserit. Quod si in hac indisciplinatione perdurat, a ministerio modis omnibus remoueatur, ita vt nequaquam locum restitutionis inueniat. Si vero pro hac causa damnatum alter episcopus suscipiat, hic etiam a communi coerceatur Synodo, velut qui ecclesiastica constituta dissoluat.

IV.

11. q. 4. Si quis episcopus damnatus.

Si quis episcopus damnatus a Synodo, vel presbyter, aut diaconus a suo episcopo, ausi fuerint aliquid de ministerio sacro contingere, siue episcopus iuxta præcedentem consuetudinem, siue presbyter, aut diaconus; nullo modo liceat ei, nec in alia Synodo restitutionis spem, aut locum habere satisfactionis, sed communicantes ei omnes abiici de ecclesia, & maxime, si posteaquam didicerint aduersum memoratos prolatam fuisse sententiam, eisdem communicare tentauerint.

V.

Si quis presbyter aut diaconus episcopum proprium contemnens, se ab ecclesia sequestrauit, & seorsum colligens altare constituit, & commoventi episcopo non acquieuerit, nec consentire vel obedire voluerit semel & iterum conuocanti, hic damnetur omni modo, nec vltra remedium consequatur, quia suam recipere non potest dignitatem.

Quod si ecclesiam conturbare & sollicitare perfestat, tamquam seditiosus, per potestates exteras opprimatur. VI.

Si quis a proprio episcopo communione priuatus est, non ante suscipiatur ab aliis, quam suo reconcilietur episcopo, aut certe ad Synodum, quæ congregatur, occurrens pro se satisfaciat, & persuadens Concilio, sententiam suscipiat alteram. Hæc autem definitio maneat circa laicos & presbyteros & diaconos, omnesque, qui sub regula esse monstrantur. VII.

Nullus peregrinorum sine pacificis, id est, commendatitiis, suscipiatur epistolis. VIII.

Presbyteri, qui sunt in agris, canonicas epistolas dare non possunt: ad solos tantum vicinos episcopos literas destinabunt. Chorepiscopi autem, qui sunt irreprehensibiles, dare possunt pacificas, id est, generales epistolas. IX.

Per singulas regiones episcopos conuenit nosse, metropolitanum episcopum sollicitudinem totius prouinciæ gerere. Propter quod ad metropolim omnes undique, qui negotia videntur habere, concurrant. Vnde placuit, eum & honore præcellere, & nihil amplius præter eum ceteros episcopos agere, secundum antiquam a patribus nostris regulam constitutam, nisi ea tantum, quæ ad suam diocesim pertinent, possessionesque subiectas. Vnusquisque enim episcopus habeat suæ parochiæ potestatem, ut regat iuxta reuerentiã singulis competentem, & prouidentiam gerat omnis possessionis, quæ sub eius est potestate,

ita vt presbyteros & diaconos ordinet, & singula suo iudicio comprehendat. Amplius autem nihil ageretentet præter antistitem metropolitanum, nec metropolitanus sine ceterorum gerat consilio sacerdotum.

X.

Qui in vicis vel possessionibus chorepiscopi nominantur, quamuis manus impositionē episcoporum perceperint, & vt episcopi consecrati sint, tamen sanctæ Synodo placuit, vt modum proprium recognoscant, vt gubernent sibi subiectas ecclesias, earumque moderamine curaque contenti sint. Ordinent etiā lectores, & subdiaconos, atque exorcistas, quibus promotiones istæ sufficiant. Nec presbyterum vero, nec diaconum audeant ordinare, præter ciuitatis episcopum, cui ipse cum possessione subiectus est. Si quis autem transgredi statuta tentauerit, depositus, quo utebatur honore priuetur. Chorepiscopum vero ciuitatis episcopus ordinet, cui ille subiectus est.

XI.

Si quis episcopus, aut presbyter, aut quilibet regulæ subiectus ecclesiæ, Concilium & literas episcoporum prouinciæ, & præcipue metropolitani, adierit imperatorē, hunc reprobari & abiici oportere, non solum a communione, verum & ab honore, cuius particeps videtur existere, quia venerandi principis auribus molestiam tentauit inferre contra leges ecclesiæ. Si igitur adire principem necessaria causa deposcit, hoc agatur cum tractatu & consilio metropolitani, & ceterorum episcoporum, qui in eadem prouincia commorantur, qui etiam proficiscentem suis prosequantur epistolis.

XII.

XII.

Si quis a proprio episcopo presbyter aut diaconus, aut a Synodo fuerit episcopus forte damnatus, & imperatoris auribus molestus extiterit, oporteat ad maius episcoporum conuerti Concilium, & quæ putauerint habere iusta, plurimis episcopis suggerant, eorumque discussiones ac iudicia præstolentur. Si vero hæc paruipendentes molesti fuerint imperatori, hos nulla venia dignos esse, nec locum satisfactionis habere, nec spem futuræ restitutionis penitus opperiri diiudicamus.

II. q. 5. Si quis a proprio episcopo.

XIII.

Nullus episcopus ex alia prouincia audeat ad aliam transgredi, & ad promotionem ministerii aliquos in ecclesiis ordinare, licet consensum videantur præbere nonnulli, nisi literis tam metropolitani quam ceterorum qui cum eo sunt episcoporum rogatus adueniat, & sic ad actionem ordinationis accedat. Si vero nullo vocante, inordinato more deproperet super aliquibus ordinationibus & ecclesiasticis negotiis, ad eum non pertinentibus, componendis; irrita quidem quæ ab eo geruntur existant, ipse vero incompositi motus sui & irrationabilis audaciæ subeat ultionem, ex hoc iam damnatus a sancto Concilio.

XIV.

Si quis episcopus de certis criminibus iudicetur, & contingat de eo comprouinciales episcopos diffidere, cum iudicatus ab aliis innocens creditur, reus ab aliis existimatur, pro totius huius ambi-

Concil. Tom. 2.

O o o o

guitatis absolutione, sanctæ Synodo placuit vt metropolitanus episcopus a vicina prouincia iudices alios conuocet, qui controuersiam tollant, vt per eos, simul & per comprouinciales episcopos, quod iustum visum fuerit approbetur.

XV.

Si quis episcopus, de certis criminibus accusatus, condemnetur ab omnibus episcopis eiusdem prouinciæ, cunctique consonanter eandem contra eum formam decreti protulerint, hunc apud alios nullo modo iudicari, sed firmam concordantium episcoporum prouinciæ manere sententiam.

XVI.

Si quis episcopus vacans in ecclesiam vacantem profiliat, sedemque peruadat, absque integro perfectoque Concilio, hic abiiciatur necesse est, etsi cunctus populus, quem diripuit, eum habere delegerit. Perfectum vero Concilium illud est, vbi interfuerit metropolitanus antistes.

XVII.

Dist. 92. Si
quis epi-
scopus per
manus.

Si quis episcopus per manus impositionem episcopatum acceperit, & præesse populo constitutus, ministerium subire neglexerit, nec acquieuerit ire ad ecclesiam sibi commissam, hunc oportet communionem priuari, donec susceperit coactus officium, aut certe de eo aliquid integra decreuerit eiusdem prouinciæ Synodus sacerdotum.

XVIII.

Si quis episcopus ordinatus, ad parochiam minime, cui est electus, accesserit, non suo vitio, sed quod eum aut populus * vitet, aut propter aliam * veter.

IULIUS ANTIOCHENVM. CONSTANTIVS } IMPP. 659
P. I. }
CONSTANS

ANNO
CHRISTI
341.

causam, non tamen eius vitio perpetrata: hic & honoris sit & ministerii particeps, dummodo nil molestus ecclesiæ rebus existat, ubi ministrare cognoscitur. Quem etiam obseruare conueniet, quidquid Synodus perfecta prouinciæ quod visum fuerit iudicando decreuerit.

X I X.

Episcopus præter Synodum & præsentiam metropolitani nullatenus ordinetur. Hoc autem modis omnibus coram posito, melius quidem est vt omnes simul adsint eiusdem prouinciæ sacerdotes, quos metropolitanus episcopus aduocare debet. Et si quidem omnes occurrerint, optime: quod si difficile fuerit, saltem plures adesse omnino conuenit, aut certe scriptis eiusdem sententiæ comprobari: & ita sub plurimorum vel præsentia vel decreto ordinatio celebretur. Quod si secus contra definita factum fuerit, nullas ordinatio vires habeat. Si vero iuxta definitam regulam fiat, & nonnulli pro contentione propria contradicant, obtineat sententia plurimorum.

X X.

Propter utilitates ecclesiasticas, & absolutiones earum rerum, quæ dubitationem controuersiamque recipiunt, optime placuit, vt per singulas quasque prouincias bis in anno episcoporum Concilia celebrentur. Semel quidem post tertiam septimanam festi paschalis, ita vt in quarta septimana quæ consequitur id est medio pentecostes, conueniat Synodus, metropolitano comprouinciales episcopos admonente. Secunda vero Synodus fiat Idibus Octo-

Concil. Tom. 2.

Oooo ij

bris, id est quintodecimo die mensis Octobris, quem
Hyperberetæon Græci nominant. In ipsis autem
Conciliis adsint presbyteri & diaconi, & omnes
qui se læsos existimant, & Synodi experiantur exa-
men. Nullis vero liceat apud se celebrare Concilia,
præter eos quibus metropolitana videntur esse iu-
ra commissa.

ANNO
CHRISTI
341.

XXI.

Episcopus ab alia parochia nequaquam migret
ad aliam, nec sponte sua prorsus insiliens, nec vi co-
actus a populis, nec ab episcopis necessitate com-
pulsus: maneat autem in ecclesia quam primitus
a Deo sortitus est: nec inde transmigret, secun-
dum pristinum de hac re terminum constitutum.

XXII.

Episcopus alienam ciuitatem, quæ non est illi
subiecta, non adeat: nec ad possessionem acce-
dat, quæ ad eum non pertinet super ordinationem
cuiusquam: nec constituat presbyteros, aut dia-
conos alteri subiectos episcopo, nisi forte cum con-
silio & voluntate regionis episcopi. Si quis autem
tale aliquid facere tentauerit, irrita sit eius ordina-
tio, & ipse coerceatur a Synodo. Nam si ordinare
non potuerit, nullatenus iudicabit.

XXIII.

§. q. r. Epi-
scopo non
liceat pro
se.

Episcopo non licere pro se alterum successorem
sibi constituere, licet ad exitum vitæ perueniat.
Quod si tale aliquid factum fuerit, irritum esse hu-
iusmodi est constitutum. Seruetur autem ius ec-
clesiasticum, id continens, oportere non aliter fie-
ri, nisi cum Synodo & iudicio episcoporum, qui

IVLIVS ANTIQCHENVM. CONSTANTIVS } IMPP. 66I
P. I. CONSTANS }
ANN^o CHRISTI 341.
post obitum quiescentis, potestatem habent eum
qui dignus extiterit promouere.

XXIV.

Quæ sunt ecclesiæ, sub omni sollicitudine, & conscientia bona, & fide, quæ in Deum est, qui cuncta considerat iudicatque, seruentur: quæ etiam dispensanda sunt iudicio & potestate pontificis, cui commissus est populus, & animæ quæ in ecclesia congregantur. Manifesta vero sint quæ pertinere videntur ad ecclesiam, cum notitia presbyterorum & diaconorum, qui circa ipsum sunt, ita ut agnoscant, nec ignorent, quæ sint ecclesiæ propria, nec eos aliquid lateat: ut si contigerit episcopum migrare de sæculo, certis existentibus rebus, quæ sunt ecclesiæ, nec ipse collapsæ depereant, nec quæ propria probantur episcopi, sub occasione rerum peruadantur ecclesiæ. Iustum namque & acceptum est coram Deo & hominibus, ut sua episcopus quibus voluerit derelinquat, & quæ ecclesiæ sunt eidem conferantur ecclesiæ, ut nec ecclesia aliquod patiat incommo- dum, nec episcopus sub occasione pro- scribatur ecclesiæ, & in causas inci- dant qui ad eum pertinent, & ipse post obitum maledictionibus ingrauetur.

XXV.

Episcopus ecclesiasticarum rerum habeat po-
testatem, ad dispensandum erga omnes qui in-
digent, cum summa reuerentia & timore Dei.
Participet autem & ipse, quibus indiget, si tamen
indiget, tam in suis, quam in fratrum, qui ab eo
suscipiuntur, necessariis vsibus profuturis, ita ut

12. q. 1. Epi-
scopus ec-
clesiastica-
rum rerum.

O o o o iij

in nullo qualibet occasione fraudulentur, iuxta ^{ANNO} ^{CHRISTI} 341.
2. Timoth. 6. sanctum Apostolum sic dicentem: *Habentes vi-
 ctum & tegumentum, his contenti sumus.* Quod
 si contentus istis minime fuerit, conuertat au-
 tem res ecclesiæ in suos vsus domesticos, & eius
 commoda vel agrorum fructus, non cum presby-
 terorum conscientia diaconorumque pertractet,
 sed horum potestatem domesticis suis, aut propin-
 quis, aut fratribus, filiisque committat, vt per hu-
 iusmodi personas occulte ceteræ lædantur eccle-
 siæ, Synodo prouinciæ pœnas iste persoluat. Si
 autem & aliter accusetur episcopus, aut presbyteri
 qui cum ipso sunt, quod ea quæ pertinent ad eccle-
 siam, vel ex agris, vel ex alia qualibet ecclesiastica
 facultate sibimet vsurpent, ita vt ex hoc affligantur
 quidem pauperes, * criminatori vero & blasphemis
 tam sermo prædicationis, quam hi qui dispen-
 sant, taliter exponantur, & hos oportet corrigi,
 sancta Synodo id quod concedet approbante.
 Et subscripserunt triginta † episcopi, qui in eodem
 Concilio conuenerunt.

† Superius
 rancum
 xxxix. ex-
 primuntur,
 qui supra
 in princi-
 pio alterius
 translatio-
 nis huius
 Concilii
 annotati
 sunt.

* crimi-
 nationi

CANONES CONCILII ANTIOCHENI.

Ex interpretatione Isidori Mercatoris.

TITVLI CANONVM.

I. Non licere pascha diuerso tem-
pore facere, neque cum Iudais
celebrare.	III. Non debere clericum ad eccle-
siam migrantem ibi perseuera-
re.
II. Non licere communionem ec-
clesiæ contemnere, aut excommu-
nicatis communicare.	IV. Non licere episcopo, vel cui-

ANNO
 CHRISTI
 341.

quam clerico, si exauctoratus fuerit, ministrare.	XVI. De episcopis vacantibus.
V. Non licere clericis, contempto episcopo, seorsum se colligere.	XVII. De episcopis qui, accepta manus impositione, non acquiescunt suscipere ministerium.
VI. De excommunicatis.	XVIII. De his quibus supra.
VII. Nullum peregrinum absque episcopis suscipi.	XIX. Non licere sine consilio metropolitani episcopi episcopum ordinari.
VIII. Ut epistola a solo fiant chorepiscopo.	XX. Ut bis in anno Synodus celebretur.
IX. De metropolitanis episcopis.	XXI. Episcopum de diocesi ad diocesim non debere transire.
X. De chorepiscopis.	XXII. Episcopum non debere in alienam irruere civitatem.
XI. De his episcopis vel clericis qui sine literis episcoporum ad imperatorem vadunt.	XXIII. Episcopo non licere successorem sibi constituere.
XII. De episcopis vel clericis depositis.	XXIV. De rebus ecclesiasticis & episcopalibus.
XIII. Non licere episcopis in aliena prouincia clericos ordinare.	XXV. Episcopum habere potestatem in rebus ecclesiasticis exponendis.
XIV. De episcopis accusatis.	
XV. De quibus supra.	

CANONES.

I.

OMNES qui audent dissoluere regulam sancti & magni Concilii Nicæni, quod celebratum est in præsentia Dei amantissimi Constantini imperatoris, de sancta & salutari festiuitate paschali Saluatoris nostri, excommunicatos & eiectos ab ecclesia esse debere, maxime si perseuerent studio contentionis, ab subuertenda ea quæ optime constituta sunt. Et hæc quidem dicta sunt de laicis. Si autem de præpositis ecclesiæ aliquis, id est, vel episcopus, vel presbyter, vel diaconus, post hanc definitionem, & hunc terminum, ausus fuerit, in subuersionem populorum & perturbationem ecclesiarum, seorsum colligere, & cum Iudæis pascha uoluerit celebrare, hunc sancta Synodus ab hoc iam

alienum ab ecclesia esse iudicavit, tamquam eum qui non solum proprii peccati, sed & aliorum corruptæ mentis & conuersationis supplantator extiterit, reus. Et non solum huiusmodi deponit a sacerdotio & ministerio, sed & eos qui ausi fuerint his communicare post damnationem. Depositos autem etiam honore qui extrinsecus est priuari oportet, quem sanctus Canon & Dei sacerdotium promeruit.

ANNO
CHRISTI
341.

II.

Ex apoft.
Can. 10.

Omnes qui ingrediuntur in ecclesiam Dei, & sacras scripturas audiunt, non autem cum populo in oratione communicant, auersantur etiam sanctam assumptionem dominici sacramenti, secundum aliquam propriam disciplinam, hos ab ecclesia eiici oportet, donec confitentes, fructum pœnitentiæ demonstrent, & deprecati fuerint, vt data venia suscipi mereantur. Non autem liceat communicare excommunicatis, neque cum his per domos ingredi, & cum eis orare qui ecclesiæ non participant in oratione, nec in alteram ecclesiam recipi, qui ab alia excommunicantur. Quod si quis episcoporum vel presbyterorum, vel diaconorum, vel etiam qui in Canone detinentur, excommunicatis communicare deprehensus fuerit, & hunc oportet communionem priuari, tamquam ecclesiæ regulas confundentem.

III.

7. qu. 1. Si
quis presby-
ter, vel dia-
conus,

Si quis presbyter, vel diaconus, vel quilibet clericus, deserta sua ecclesia ad aliam transeundum esse crediderit, & ibi paulatim tentet, quo migravit,

ANNO
CHRISTI
341.

uit, perpetuo manere, vltius ministrare non debet, præsertim si ab episcopo suo ad reuertendum fuerit exhortatus. Quod si & post euocationem sui episcopi non obedierit, sed inobediens perseuerauerit, omnibus modis ab officio suo deponi debere, nec aliquando facultatem habeat ad ecclesiasticum ordinem redeundi. Si vero propter hanc culpam depositum alius episcopus susceperit, & ipse a communi Synodo arguatur, tamquam ecclesiastica iura dissoluens.

IV.

*satisfac-
tionis

Si quis episcopus a Synodo fuerit depositus, vel presbyter, vel diaconus, a proprio episcopo condemnatus, & præsumperit sacerdotii seu sacri ministerii aliquam actionem, non ei amplius liceat neque in alia Synodo spem restitutionis habere, neque * assertionis alicuius locum, sed & communicantes ei abiici omnes ab ecclesia, maxime si, postquam cognouerunt sententiam aduersus eum fuisse prolatam, ei contumaciter communicant.

V.

Si quis presbyter, vel diaconus contempto suo episcopo, seipsum ab ecclesia segregauerit, & priuatim apud se, collectis populis, altare erigere ausus fuerit, & nihilo minus, episcopo se exhortante, & semel & iterum reuocante inobediens extiterit, hunc modis omnibus deponendum, nec aliquando consequi curationem, aut proprium honorem precipere speret. Quod si etiam perseue-

Concil. Tom. 2.

P P P P

erauerit, conturbans & concitans ecclesiam, per
eam, quæ foris est, potestatem, hunc tamquam
feditiosum corripere oportet.

ANNO
CHRISTI
341.

VI.

11. qu. 3. Si
quis a pro-
prio episco-
po.

Si quis a proprio episcopo excommunicatus est,
non eum prius ab aliis debere suscipi, nisi aut a suo
fuerit receptus episcopo, aut, Concilio facto, oc-
currat ut respondeat. & si Synodo satisfecerit, * sta-
tuimus sub alia sententia eum recipi. Quod etiam
circa laicos, & presbyteros, & diaconos, & omnes
qui in clero sunt, conuenit obseruari.

* quod
statuerit,
sub

VII.

Distin. 71.
Nullum
absque for-
mata.

Nullum absque formata (quam Græci episto-
lam dicunt) peregrinorum clericorum suscipi o-
portet.

VIII.

Chorepi-
scopi qui.

Neque presbyter ad regiones longinquas for-
matas (id est canonicas) epistolas dare, & ni-
si ad finitimos episcopos, simplices epistolas
mittere præsumat. Vicariis vero episcopi, qui a
Græcis chorepiscopi vocantur, formatas facere
liceat.

IX.

6. qu. 3. Per
singulas
prouincias.

Per singulas prouincias episcopos constitutos sci-
re oportet, episcopum metropolitatum, qui
præest, curam & sollicitudinem totius prouinciæ
suscepisse. Propter quod ad metropolitanam ciui-
tatem ab his qui causas habent sine dubio concur-
ratur. Quapropter placuit eum & honore præire,
& nihil ultra sine ipso reliquos episcopos agere se-
cundum antiquum patrum nostrorum qui obti-

ANNO
 CHRISTI
 341.

nuit Canonem, nisi hæc tantum quæ vniuscuiusque
 ecclesiæ per suam diœcesim cõpetunt. Vnumquem-
 que enim episcopum oportet habere suæ diœcesis
 potestatem, ad hanc gubernandam secundum com-
 petentem sibi reuerentiam, ad prouidendum om-
 ni regioni, quæ sub ipsius est ciuitate, ita vt etiam
 ordinare ei presbyteros & diaconos probabili iu-
 dicio liceat, & de singulis illius regionis causis cum
 moderatione & pondere disceptare. Ultra autem
 nihil agere permittitur citra metropolitani episco-
 pi conscientiam, nec metropolitanus sine cetero-
 rum aliquid gerat consilio sacerdotum.

X.

Qui in villis & vicis constituti sunt chorepisco-
 pi, tametsi manus impositionem ab episcopis susce-
 perunt, & vt episcopi sunt consecrati, tamen pla-
 cuit sanctæ Synodo scire eos oportere modum
 proprium retinere, & gubernare adiacentes eccle-
 sias sibi commissas, & esse contentos propria soli-
 tudine & gubernatione, quam susceperunt. Con-
 stituere autem his permittitur lectores, & subdia-
 conos atque exorcistas, quibus sufficiat istorum
 tantum graduum licentiam accepisse. Non autem
 presbyterum, non diaconum audeant ordinare,
 præter conscientiam episcopi ciuitatis vel ecclesiæ,
 cui adiacens inuenitur seu ipse, seu regio in qua
 præesse dignoscitur. Quod si quis præuaricari au-
 sus fuerit constituta, deponi eum, & dignitate qua
 præditus est debere priuari. Chorepiscopus au-
 tem ab episcopo ciuitatis, vel loci, cui idem adia-
 cet, ordinandus est.

XI.

Si quis episcopus, vel presbyter, vel quicumque clericus, & omnis omnino qui est sub ecclesiastica regula constitutus, præter consilium vel literas eorum episcoporum, qui sunt intra prouinciam, & maxime metropolitani, ad imperatorem perrexerit, hunc abdicari & eiici non solum de communione debere, sed etiam propria dignitate priuari tamquam molestum & importunum imperialibus auribus, contra ecclesiastica constituta. Si autem necessitas cogat ad imperatorem excurrere, propter aliquam actionem, cum deliberatione & consilio metropolitani ipsius prouinciæ episcopi, & ceterorum conscientia episcoporum, qui in eadem prouincia sunt, atque cum literis eorum ire debet.

XII.

Si quis a proprio episcopo depositus vel presbyter, vel diaconus, aut etiam si a Synodo quilibet episcopus fuerit exauctoratus, molestiam imperialibus auribus inferre non præsumat, sed ad maiorem episcoporum Synodum sese conuertat, & quæ se putat habere iusta in eorum Concilio alleget, atque ab his de se expectet quæ fuerit deprompta sententia. Quod si deficiens pusillanimitate hoc noluerit facere, sed imperatori fuerit importunus, huiusmodi nullam veniam habeat, neque locum vllius assertionis suæ, nec spem recipiendi gradus habeat in futurum.

XIII.

9. q. 2. Nul-
lum episco-
pum aude-
re.

Nullum episcopum audere debere ex alia prouincia ad aliam transitum facere, & ordinare aliquos in

ANNO
CHRISTI
341.

ANNO
 CHRISTI
 341.

ecclesiis, aut prouehere ad sacrum ministerium, nec alios illuc secum attrahat episcopos, nisi forte per literas rogatus, abierit, non solum a metropolitano, sed & ab his, qui cum eo sunt, omnibus ipsius prouinciæ episcopis. Quod si nullo inuitante, inordinate superueniat, & aliquos vel ordinare præsumpserit, vel quoslibet actus illi ecclesiæ competentes, quæ ad se minime pertinent, usurpare tentauerit, vacua quidem & inania erunt omnia quæ gesserit, ipse vero huius indisciplinati ausus & irrationabilis cœpti dignas causas expendat, tamquam depositus a Synodo sancta, & propter huiusmodi præsumptionem iam prædamnatus.

XIV.

Si quis episcopus de aliquibus causis criminalibus in iudicio episcoporum fuerit accusatus, contingat autem de ipsis episcopos prouinciæ qui conuenerunt diuersas habere sententias, & alios quidem innocentem eum pronuntiare, alios reum, propter huiuscemodi itaque controuersiam amputandam, placuit sanctæ Synodo metropolitanum episcopum alterius vicinæ prouinciæ aduocari oportere, & aliquantos cum eo episcopos alios; qui pariter residentes quæcumque fuerint dirimant quæstiones, propter hoc, ut firmum sit iudicium quod ab vnus prouinciæ episcopis fuerit promulgatum.

6. q. 4. Si quis episcopus criminaliter in iudicio.

XV.

Si quis episcopus criminaliter accusatus ab omnibus, qui sunt intra prouinciã, episcopis, ex-

6. q. 4. Si quis episcopus criminaliter accusatus.

ceperit vnam consonamque sententiam , ab aliis vltius iudicari non poterit , sed manere circa eum oportet , tamquam conuenientem , quæ ab omnibus prolata est , firmam ratamque sententiam.

XVI.

Si quis episcopus vacans in ecclesiam vacantem superuenerit , & hanc obrepenter , præter plenariam Synodum , diripiendam esse crediderit , hunc abiici oportet , tametsi eum plebs , quam diripuerit , velit sibi episcopum retinere. Illa autem dicitur Synodus plenaria , in qua etiam episcopus metropolitanus adfuerit.

XVII.

Dist. 92. Si quis episcopus vacans. Istud est in decr. Iuo. lib. 4.

Si quis episcopus , suscepta manus impositione , & deputatus populis præesse , non suscipiat ministerium sacerdotii , nec consentiat abire in ecclesiam cui fuerat ordinatus , hunc incommunicabilem esse debere , donec coactus consentiat plebem suscipere sibimet deputatam , aut prouinciæ plenaria Synodus episcoporum de eo aliquid statuat.

XVIII.

Dist. 92. Si quis episcopus ordinatus.

Si quis episcopus ordinatus non abierit in parochiam cui ordinatus est , non suo vitio , sed plebis forsitan contradictione , hic honorem susceptum retinere debet , & sacerdotio fungi , ita vt nihil molestiæ afferat ecclesiæ illi in qua est constitutus. Expectare autem eum oportet prouinciæ plenariam Synodum , donec de eo quod competit statuatur.

XIX.

Episcopum non ordinandum sine consilio & præsentia metropolitani episcopi, cui melius erit, si ex omni prouincia congregentur episcopi. Quod si fieri non potest, hi qui adesse non possunt, proprijs literis consensum suum de ipso designent, & tunc demum, post plurimorum siue per præsentiam, siue per literas consensum, sententia consona ordinetur. Quod si aliter, quam statutum est, fiat, nihil valere huiusmodi ordinationem. Si vero etiam secundum definitas regulas ordinatione celebratur, contradicant autem aliqui, propter proprias & domesticas simultates, his contemptis, sententia de eo obtineat plurimorum.

Dist. 63.
 Episcopus
 non est or-
 dinandus.

Propter ecclesiasticas causas, & quæ existunt controuersias dissoluendas, sufficere visum est bis in anno per singulas prouincias episcoporum Concilium fieri. Semel quidem post tertiam hebdomadam paschalis festiuitatis, ita vt in quarta septimana sancti paschæ perfici Concilium possit, conuocante metropolitano episcopo omnes prouinciæ episcopos. Secundo autem Concilium fieri Idibus Octobris, qui dies apud Græcos Hyperberetæi mensis decimus quintus inuenitur: ita vt in his Concilijs procedant omnes presbyteri, diacones, & reliqui qui se læsos dicunt, vt in Concilio eorum causa examinata, ad debitum iudicium perueniant. Nec liceat vlli proprie apud semetipsum Concilium celebrare, præter eos quibus metropoles creditæ sunt.

Dist. 18.
 Propter ec-
 clesiasticas.
 Et in decr.
 suo. lib. 4.

XXI.

7. q. 1. Epi-
scopum de
diocesi.

Episcopum de diocesi ad diocesim alteram non debere transire, neque si seipsum ingesserit, neque si a populis fuerit violenter attractus, neque si etiam hoc ei ab episcopis suadeatur. Manere autem eum debere in ecclesia Dei, quam ab initio fortitus est, & non ab ea alio demigrare, secundum regulam super hoc olim a patribus constitutam.

XXII.

9. q. 2. Epi-
scopu non
debere.

Episcopum non debere in alienam irruere civitatem, quæ illi probatur non esse subiecta, neque in regionem, quæ ad eius curam minime dignoscitur pertinere, ad aliquid ordinandum, neque presbyteros, neque diaconos constituere ad alios episcopos pertinentes, nisi forte cum consilio & voluntate propriæ regionis episcopi. Quod si quispiam horum aliquid audere voluerit, irrita quidem erit huiusmodi ordinatio, & is qui male usurpaverit a Synodo arguatur. Nam si ordinare non potuerit, nullatenus alterius parochianum iudicare præsumat.

XXIII.

Episcopo non licere, tamquam successorem sibi futurum, constituere alterum, quamvis circa viciniam mortis habeatur. Quod si tale aliquid factum fuerit, irrita sit huiusmodi ordinatio. Custodiri autem oportet ecclesiastica constituta, quæ se ita continent, non posse aliter episcopum fieri, nisi in Concilio & cum consensu episcoporum, eorum dumtaxat, qui post obitum illius qui præcessit habuerint potestatem eum qui dignus fuerit prouehendi.

XXIV.

Quæcumque res ecclesiæ sunt, bene debent cum
 omni diligentia & bona fide seruari: illa scilicet fide,
 quæ Deo seruatur, omnia prouidenti atque iudican-
 ti: easque gubernari & dispensari oportet cum iudi-
 cio & potestate episcopi, cui totius plebis animæ vi-
 dentur esse cõmissæ. Manifesta autem esse oportet,
 quæ ecclesiæ competunt, sub conscientia eorum pre-
 sbyterorum & diaconorū, qui circa ipsum sunt, vt
 ipsi non ignorent, nec eos aliquid lateat eorum quæ
 sunt propria ecclesiæ. Vt si contigerit episcopum ex
 hac vita migrare cum manifestæ sunt & notæ res ec-
 clesiasticæ, non intercidant atque depereant, sed nec
 res propriæ episcopi, tamquam obnoxia, rerum ec-
 clesiasticarum occasione, vllius pulsentur iniuria:
 quia iustum & acceptū est apud Deum & homines,
 quæ propria sunt episcopi, quibus ipse iusserit dere-
 linqui, & quæ ecclesiæ, ipsi seruari. Ita enim fit, vt nec
 ecclesia damno aliquo affligatur, nec episcopus oc-
 casione rerum ecclesiasticarum proseribatur, neque
 pertinentes ad eum causas incurrant, quo post mor-
 tem memoria eius maledictis aliquibus oneretur.

9. q. 1. Quæ-
 cumque res
 ecclesiæ.

Idem habe-
 tur in Ca-
 nonibus
 apostolo-
 rum Can.
 39.

Episcopum habere rerum ecclesiasticarum pote-
 statem ad dispensandū omnibus indigentibus cum
 omni timore & reuerentia Dei. Ipsum quoque ex eis
 percipere atque vt debere quibus indiget, si tamen
 indiget, vel ad suas necessarias expensas, vel fratrum
 qui apud eum hospitalitatis gratia commorantur, vt
 nulla ex parte per inopiã defraudentur, secundum A-
 postolum dicentem: *Habentes victum quotidianū* & *1. Timoth. 6.*

tegumentum corporis his contenti sumus. Quod si his minime contentus atque sufficiens, transferat in necessitates domesticas ecclesiasticas res, vel commoda quælibet ecclesiæ, aut agrorum ecclesiasticorum fructus citra conscientiam presbyterorum apud se redigat, & domesticis suis vel etiam affinibus, aut fratribus, aut filiis earum rerum tribuat potestatem, ut per eorum secretam diligentiam ceteri ecclesiastici lædi videantur, reatū hunc, qui huiusmodi est, apud metropolitanum provinciæ præstare debet. Quod si aliter reprehendatur episcopus, vel qui cum ipso sunt presbyteri, quo dicatur, hæc quæ ad ecclesiam pertinent, siue de agris, siue de aliis quibuscumque ecclesiasticis causis, eos sibi met vsurpare, pauperes vero necessitate & penuria opprimi, atque ex hoc ipso non solum ecclesiasticæ rationi, verum etiam dispensatoribus eius maledicta & reprehensio augeatur: hos igitur correptionem oportet mereri, quam concedet, sancta Synodo cognoscente. Eusebius omnibus quæ constituta sunt a sancta Synodo præsens cōfensi. Theodorus, Nicetas, Macedonius, Anatolius, Tarcodimantus, Æthereus, Narcissus, Eustathius, Hefychius, Mauricius, Paulus, & ceteri, † confenserunt & subscripserunt triginta episcopi. †

NOTÆ.

† Quorum nomina in Græco iam superius continentur.

† In initio huius Concilii adnotati.

Arianorum legati de calumnia conuicti ad Concilium prouocant.

Occasione encæniorum episcopi Antiochiæ congregati.

Concilium.] Cum Iulius pontifex anno Christi 340. Concilium, quod Arianorum legati, per Alexandrinæ Synodi deputatos conuicti, ad causam Athanasii ab exilio reuocati latius discutiendam, Romæ indici ac celebrari petiuerant, indixisset, eosque ad præfinitum terminum citasset, iamque Athanasius ultra annum eorum aduentum præstolatus fuisset, ut honesto prætextu indictum Romæ Conuentum subterfugerent, auctore Constantio procurarunt, ut Antiochiæ nobilissimi illius templi, quod a Constantio Magno inceptum, quodque sub Constantio postmodum absolutum, præ sui excellentia dominicum aureum appellatum fuit, encæniam & dedi-